

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udvalgte digte

Citation: Ewald, Johannes: "Udvalgte digte", i Ewald, Johannes: *Udvalgte digte*, udg. af Esther Kielberg ; Kim Ravn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 269. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald02dkval-shoot-idm140323880502720/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

var endnu på Ewalds tid i brug som kongeligt lystslot. – *trættes*: striddes. – *smægtende*: smægtende. – *beladt / Med Jettens Rov*: belasset med jætternes røvegods. – *tillaver*: forbereder. – *bunte*: brogede. – *Skjærf*: bredt bånd, der bæres fra skulderen til hoften (tidl. ofte som gehæng for våben) el. om livet. – *virked*: forarbejdet, broderet, især om udsyning med guld- el. sølvtråd (jf. »gulddindvirkets«). – *Leyr*: se n.t.s. 73.

- 132 *Kam*: opstående rand på (strids)hjelme, hjelmkam. – *Busken*: hjerbusken. – *Strøjer*: strimler, striber. – *Floer*: søgefloer. – *Hann*: vrøde.

Død og Dom

Trykt efter SS bd. 5, s. 153–54, hvis tekstgrundlag er NKS 489^c fol., nr. XVII, nr. 7. Datering: if. A. D. Jørgensen fra 1770–71. Brix tidsfæster digter til ca. 1777.

- 132 *opholde*: her vel: standse, holde tilbage. – *Orni(ens)*: betegnelse for mennesket. – *Støvet Dage*: menneskelivets gang. – *flye*: flygter (bort). – *Almagi*: Gud. – *Ukjendeligt*: uskelneligt.
- 133 *Loer*: menneskelegemet. – *den som knuser*: dødsenglen. – *tilvæder sig*: bereder sig på. – *Dynd*: slæthed. – *Bræk*: bryd op. – *spus*: skønnes, bedømmes som. – *hellig*: her: from.

Fragment

Trykt efter SS bd. 5, s. 154, hvis tekstgrundlag er NKS 489^c fol., nr. XVII, nr. 8, 1^r.

- 133 *Dagens Hersker*: solen.

Til Generalinde Elisabeth Moltke

Trykt efter SS bd. 5, s. 157–58, hvis tekstgrundlag er NKS 489^c fol., nr. XVII, nr. 14. Datering: ca. 1775. Trykt første gang i *Sannil. Skr.* bd. 4, s. 405.

- 134 *Elisabeth Moltke*: mor til Frederik Moltke (se n.t.s. 89); hun holdt hus på godset Krøgerup nær Søbækshus ved Humlebæk sammen med sin datter, der var enke efter kammerherre Frederik v. der Maase (d. 1774) og ejerinde af godset. – *Enfoldig*: enkel. – *Held*:

lykke. – *næske*: utvunne. – *vilde Tøner(s)*: naturlige, spontane toner. – *Bemoøste*: mosklædte. – *Arnes Moder*: den, der er mor for de nedstedte. – *der Bryst*: deres bryst.

Epigram

Trykt efter SS bd. 5, s. 160, hvis tekstgrundlag er NKS 489° fol., nr. XVII, nr. 15, 2^v. Optegnet på samme ark som ms. til bryllupsdigter vTil Hr. Knap og Jfr. Lennvige (1774). Versemåler er det daktyliske heksameter. Trykt i *Molbech* s. 236.

- 135 *Epigram*: se n.t.s. 81. – *Thoren (...)* *Hund*: ty:
I dåret, hvor længe vil I forfølge barden? –
og gribe efter luftens søn?
Smilende undflyr han jer – over de jordiske luftlag, på åndevinger,
driver han spas med stjernerne og forestiller sig at være en
lygtemand med ildflokke;
Svagt som vindens hvisken i sivene fornemmer han standom
kvinders skrig, der væsler om ulykke, som hvepsenes summien
hører han den ørkesløse pøbel græmme sig og gale og skrille –
under sig over, hvad det er for småkryb henede, der hader og
frygter ham,
ryster på sit flammehoved, og forfølger sin udstrakte bane
rolig og smilende og lys som månen ved hundenes tuden.

Fragment

Trykt efter SS bd. 5, s. 163-64, hvis tekstgrundlag er NKS 489° fol., nr. XVII, nr. 19. Versenålet er fra v.9 blankvers. Trykt i *Lieb* bd. 2, s. 189-90.

- 136 *ufaldne*: de salige; englens; de syndefrie. – *Væ den besmittede*: ve den urene, syndefulde. – *tilsver*: tilsvor, lovede. – *Om grisk og stolt Umånsommelighed* – *om Trods (...)* *maaskee kan blænde til en Tid (...)* *det ved jeg ey*: Jeg ved ikke, om grisk og hovmodig ubeskedenhed, om trods osv. måske kan blænde for en tid. – *daarlige*: tåbelig. – *Vindom(s) (...)* *Almagt(s)*: navne for Gud. – *nedstræbe*: søge ned. – *Tilflugt for Al-Gødheds Vink*: tilflugt fra Guds bud, befaling; evt.: Guds blik. – *med et Ord*: kort og godt. – *Raserie*: vanvid, urimelighed. – *Dynd*: moralsk fordærv. – *Om – og hvorledes Om (...)* *skunde Nat*: (Jeg ved ikke,) om og hvordan det onde fornår at synes godt bag sine skyer,